

IVAN KAMENÍK:

Český klastr pomůže firmám rozjet výrobu přímo v Indii

Indové podmiňují zisk velkých vládních zakázek tím, že zahraniční podnik musí umístit aspoň část výroby do Indie. Tomu jdou naproti zejména dva české projekty v Bengalúru. Se vstupem na trh tam pomůže podnikatelský inkubátor a průmyslový klastr, říká ředitel kanceláře CzechTrade v Bengalúru Ivan Kameník.

› Kolik českých podniků už v Indii napřímo působí?

Vývoz do Indie tvoří pouhé 0,4 procenta celkového českého exportu. V zemi je v současné době registrováno zhruba 30 českých firem. Například firma LIKO-S vsadila na zavedení vlastní výroby profilů dělicích příček pro průmyslové a kancelářské prostory. Toto úsilí vyústilo do rostoucích objemů zakázek a vybudování pozice spolehlivé značky i mezi významnými klienty.

› Jak jsou na tom dodávky pro obranný průmysl?

Působení na indickém subkontinentu zintenzivnila česká firma PBS a v současnosti pracuje úspěšně v oblasti generálních oprav vrtulníků, jež používají pomocné energetické jednotky APU Safir vyrobené právě v PBS. Firma prezentuje velké ambice v oblasti bezpilotních letadel, kde právě vrcholí jeden z největších indických tendrů. Úspěchem je i rozvoj spolupráce se společností HAL, nejvýznamnější firmou indického obranného průmyslu.

› Dá se v zemi, která má jednu z největších kulinařských tradic na světě, prosadit také s potravinami?

Zajímavým a osvědčeným vstupem na zdejší spotřebitelský trh jsou aktivity české potravinářské firmy

Isoline. Energetické nápoje, které vyvinula, si po více než dvouletém úsilí získaly zákazníky svojí nadstandardní kvalitou a nápadem využívat více příchutí v jednom balení. To je příklad, jak se díky trpělivosti prosadí unikátní výrobek. A tak to na indickém trhu funguje.

Energetické nápoje, které vyvinula česká firma Isoline, si po více než dvouletém úsilí získaly indické zákazníky svojí kvalitou a nápadem využívat více příchutí v jednom balení.

› Jak se osvědčilo otevření kanceláře CzechTrade v Bengalúru?

V minulosti jsme zvažovali, zda otevřít novou kancelář v Bengalúru, nebo v jiném velkém městě Chennai. Nyní můžeme volbu bengalúrských prostor brát jako výhru a správné načasování. Toto město dnes totiž rozhodně patří k nejrychleji rostoucím průmyslovým centrům na světě. Také skladba místního průmyslu zapadá do zájmových sfér českého exportu – je zde strojírenství, letecká výroba, energetika a projekty v infrastruktuře. Zajímavý je fakt, že v Bengalúru operuje téměř každá firma ze seznamu 400 největších světových společností. Vedle nich je

zde plejáda malých firem především z Německa a Jižní Koreje. Mimochodem, Bengalúru má k tomu všemu navíc příjemné klima podobné střední Evropě, a to díky nadmořské výšce okolo 900 metrů.

› V Bengalúru vznikl nedávno také český podnikatelský inkubátor. Kolik firem do něj už vstoupilo?

Zřízení českého podnikatelského inkubátoru v roce 2018 znamená značný posun v aktivitách CzechTrade a Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR v Indii. Do povědomí českých firem se existence inkubátoru už dostala, totéž platí o indických firmách, které o vztahy s „inkubovanými“ firmami jeví zájem. To je velmi důležité, protože Česká republika jako malá ekonomika v posledních dvou dekadách své postavení na indickém trhu spíše ztrácela.

› Jakou pomoc konkrétně inkubátor nabízí?

Pomáháme firmám zejména v počáteční fázi podnikání v Indii. Nabízíme kancelářské prostory s nájemným výrazně pod tržní úrovní a s možností nastartovat vlastní výrobu. Inkubátorem prošlo už sedm firem, v současné době ho využívají tři podniky. Snad nás může mrzet jen fakt, že si zatím svoji pozici v něm nevydobyly české startupy. Možná jsou důvodem obavy z konkurence velmi kreativních a agilních mladých indických firem.

› Dalším začínajícím projektem je Český podnikatelský klastr. V čem spočívá?

Bude založen na společném pronájmu výrobních prostor v bengalúrské strojírenské průmyslové zóně Somapura. Cílem je umožnit českým firmám snížením nákladů při po-

Foto: CzechTrade

Indie překvapila úspěchy v kosmickém výzkumu a letos vyslala sondu na Měsíc, upozorňuje Ivan Kameník.

Video o obchodování v Indii

čátečním působení v Indii a rozjet vlastní výrobu na místě, což jim umožní zapojit se do projektů Make in India. Ty podmiňují účast na státních zakázkách pro zahraniční firmy alespoň částečnou výrobou v Indii. Země si tím zajišťuje příliv investic a modernizaci vlastního průmyslu.

› Premiér Módí letos znovu triumfálně vyhrál volby. Čím si vysvětlujete jeho popularitu – vděčí za ni hospodářskému růstu?

Premiér Narendra Módí svojí popularitou opravdu překočil všechny historické osobnosti Indie. Svého opětovného volebního vítězství dosáhl především tím, že občané

považují jeho vládní aparát za nezkorumpovatelný a berou premiéra jako vůdčí osobnost rozvoje země. Ekonomické úspěchy trochu překvapivě nehrály ve volbách primární roli, běžný občan ze střední příjmové skupiny však přiznává velký pokrok i v hospodářství.

› Které reformy nejvíc prospěly obchodnímu prostředí?

Ačkoliv některé kroky, jako je třeba demonetizace, příliš popularitě vlády nepomohly, nakonec byla průlomová realizace daňové reformy a především zavedení institutu DPH. To pomohlo jak překonání stagnace obchodu a výroby mezi jednotlivými

státy Indie, tak i mezinárodní výměně zboží.

› Jaká je aktuální kondice indické ekonomiky?

Podnikatelské kruhy napříč politickým spektrem musejí uznat viditelné pozitivní stránky Módího vlády. Země nicméně v současné době znamená mírný pokles růstu HDP – okolo 6,9 procenta oproti předpokladu 7,1 procenta.

› Příkladem nových ambicí Indie jsou překvapivé úspěchy i ve vesmírném výzkumu.

Ano, v létě Indie vyslala sondu na Měsíc. Tento ambiciózní plán byl téměř úspěšně zakončen, i když se nepodařilo hladce přistát na povrchu, přesto chybělo jen málo. Jeví se zde i možná paralela s ekonomikou země: Indie má velké plány, ale efektivnímu výsledku ještě něco chybí. To však je jen otázka času. Ve prospěch Indie hovoří především početnost a ctižádost mladé generace – lidé ve věku 25 až 35 let tvoří 40 procent populace. Tato vrstva aktivně zasahuje do ekonomického dění v zemi a to bude mít v následujícím období spíše pozitivní efekt.

› Má vláda vedle ekonomiky recept na úklid země?

Indie a Čína přispívají ve světovém měřítku k zatížení životního prostředí skutečně největší měrou. Poškození ovzduší nebo vodních zdrojů je tu evidentní, rozsah investic je ale omezený penězi. Realizace rozsáhlých environmentálních projektů zatím není na pořadu dne, ale i toto je jenom otázka času.

› Rýsují se tedy šance pro dodavatele zelených technologií?

Indie už úspěšně rozjela programy spojené s čištěním velkých řek. Musí se ale zabývat i drobnějšími úkoly, jako je třeba zavedení toalet do každé domácnosti. Významná pozornost je věnována i alternativním zdrojům energie jako předpokladu pro zlepšení stavu ovzduší. Nicméně Indie je stále v růstové fázi ekonomiky, která alokuje zdroje mimo ochranu prostředí. Trh sondují každopádně jak místní, tak i zahraniční podnikatelé nabízející environmentální technologie. x

Tomáš Stingl